

גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קסב.

עין משפט נר מצוה

א א מ"י פכ"ו מהל' מלוה
וה' ה"א ג סמך עשין דל
טו"ש"ע ח"מ כ"י מד סעף
ז:
ב ב מ"י שם ס"ל ד סמך
ז שם טו"ש"ע ח"מ כ"י מה
סעף ו:

מוסף תוספות

א. כיון דמפסיל שטרא
בהרחקת שני שטים, וכו'.
דילמא גיז' ליה לכוליה
שטרא לדעיל וכתבי שטר
בשני שטיין והו' חתימי
סודרי בשלישית. רמב"ן.
ב. שהביאו לביד' ביום
שנכתב לה להודיע שהיא
גרדשה ויתירה לינשא,
וכיון דהאינא הוה ובעדי
מסירה לא חישינן לזיופא.
ג. גיז' נט' כג'. א. [ו]גיז'
ליה לכוליה שטרא דלעיל
ורביב שטר בשתי שטיין
והו' חתימי סודרי
בשלישית. רמב"ן. ד. שהיו
מונים לכתוב המלכים, ר"ש
ס. ה. והו' שלא כדברי
ר"ש ז"ל שכתב, הרוחץ
הצדיק מן הכתב שני שטים
פסול אם אין כתוב שריר
וקיים. רשב"י.

רבינו גרשום

שום חידוש ממון שלא
נכתב בענינו של מעלה
אין למדין מאותה שיטה.
דאיכא למימר אחר שנכתב
ונחתם זיין הוא ולהכי
כתבי בכל שטרי בשיטה
אחרונה ככל מה דכתוב
ומפורש לעיל דהיינו מענינו
של שטר: מאי שנא שני
שטיין דלמא מדיף, ומוסרף
וכותב יותר ממון ומקיים
ליה בשיטה אחרונה בשיטה
אחת יכול לכתוב בה זיין
ומקיים בסופה אלא לאו
ש"מ משריה שיטה אחת
כשר דאי כתב ומויף באות'
אין למדין מכל
אותה שיטה מה שאין
כ"ב. שטיין דילפינן
מייניה משה' פסול דמצי
לדיופי ליה:

א (ז"ל לנפולן: ב) רש"י,
ג י"א ואפשר דל"א,

הגהות הב"ח

(א) רשב"ם ד"ה אמר רב
עמרם וכו' נלמנו שיכתב בה
דבר הנרץ דהשאה אם לא
יודיעו ורופסו לאחר זמן
אין אלו: (ג) תוס' וכו'
(נדף הקודם) ולר"ן וכו'
יש לומר דודאי ברין הוא
שיראה כשר אלא דבגטין
פרק המניח תנינא משמע
שהוא פסול: (א) במד'
דפרק קמא דגטין ה"א
שטרא: (ב) במד' ר' יוחנן
פרק ע"ז על תנחומין דלן
כותבין לא על גייר מחוק:
(ג) במד' אליהו דר' יוסף
מוהר דליכא חזרת השטר:
(ד) במד' אין תנחומין לא
על גייר: (ה) במד' אל
כשר שטרות. ג"כ עיין
במס' פ"ב דגטין [דף
כ"ג:] דג"ה אלג בשטרות
לא פירשו להדיא דר' יוחנן
מוהר בשטרות דכ"ל לאלתר:
(ו) במד' בין הרחיקו בין
לא הרחיקו: (ז) ד"ה לפי
וכי' לעיל דכתב בה שריר
וקיים וכו' משמע אחרונה
כדי שלא: (ח) במד' דבר
עיקר לפי שאין למדין וכו'
דהוי כותבין על אותו המחק
היו מקיימים אותם קודם
שיטה אחרונה: (ט) במד'
אמר וקנינא מיניה קודם
שריר וקיים והא' אין למדין:
(י) במד' ולמדין אט שטרב
משטה אחרונה: (יא) במד'
דכתבין בגטין ודון דר'
יהיו ליה מנאי: (יב) במד'
מקמי דלחצותא אדרכת מן
שטרא דלחצותא: (יג) במד'
לר"ם בתקון הגט שפשה
שכתב כל דבר וכו' שעה
עליהם פעמיים ושלש בתוך
השטר או אין עיקר הגט תלוי
בזה הורגלו כ"ל וזכות שכתב
תחת: (יד) במד' שימחק
כשטר דבר שיעקר השטר
תלוי בו ויכתוב עליה דבר
שעניו וכו' כן נראה לר"י וכו'
דלפעמים בחזרה גופה:

(ה) אמר רבי יוחנן אפילו מכאן עד עשרה ימים מכשיר ר' אליעזר דאי היה תנאה חייפיה מדכר דכיר ואם כן מאי קפריך הא ליכא חזרת השטר אלמא אע"פ שאין יכול לזיף פסול כי ליכא חזרה ואע"ג דר' (א) (אליעזר) פליג על ר' יוחנן ופוסל דר מלאכת ר' מ"מ הלכה כר' יוחנן דרזו ועוד בריש חוקת הבטים (לעיל דף כט.) אמר אבי' דהא ליכא חזרת השטר דלדידיה היכי פריך והא בענין כתב שאינו יכול להודיע ולא ראה היא דע"כ לא פריך אליהו דר' יוחנן (ב) דהא ליכא חזרת השטר דלדידיה היכי פריך והא בענין כתב שאינו יכול להודיע וליכא דהא אמר ר' יהודה בן בתירא אין כותבין (ג) על גייר מחוק ולא על דיפתרא וחכמים מכשירין ואמר ר' יוחנן כשהכשיר ר"א אפילו מכאן ועד עשרה ימים מדכר דכירי ר"א אלג חזרת השטר ויכול לזיף ולא דכירי לימים רבים אבל לר' יוחנן ה"נ דכשר כיון שאין יכול לזיף מדכר דכירי (ד) [ומיהו מנינו למימר דלף לר"י פריך] (א) ולא הכשיר ר' יוחנן אפי' מכאן ועד ר' ימים אלא בגטין דליכא רוב תנאים הלכך מדכר דכירי (ב) אבל בשאר שטרות מכאן ועד ר' ימים לא דרזו עניני תנאים הם בשטר ולא דכירי לזמן מרובה מיהו מסתבר דפסול גזירה אטו היכא דלא הרחיק שיטה אחת דלא משתמט לאפלוגי בהן אלא בין הרחיקו (א) ללא הרחיקו בענין חזרת השטר: (א) פ"י שאין לבדדין ב'. ב' מיהיה לא היו כותבין שריר וקיים בפשוטין שלום דלאמר גבי מוקשר לעיל דכתב (א) שריר וקיים מכלל דפשוטין לא היו כותבין שריר וקיים ולכן לא היו למדין משטה אחרונה שלא יוכל לזיף בשטרה אחת שהרחיקו העדים והיו כותבין חזרת השטר בשיטה אחרונה ולא שום דבר עיקר (א) שאין למדין הימנה ואם אינך צהן מחק היו כותבין אותו והיו מקיימים אותו קודם שיטה אחרונה דאחר כן לא היו למדין כל עיקר הימנה ויש לתמוה א"כ היאך הורגלנו לכתוב קיום מחקים אחר וקנינא מיניה (א) והא אין למדין משטה אחרונה ואין לך למדין גדול מזה ולא היה לנו ללמוד לפי שיכול לצא ליד זיף כיון שהשטר כשר בלא שריר וקיים שפעמים לא יכתוב מתחלה שריר וקיים ויבא זה וימחקו מה שירצה ויגיה ויקיים המתק בסקו ויכתוב שריר וקיים וי"ל כיון שהורגלנו לכתוב שריר וקיים יהא פסול אם לא נכתב כן אפילו כשאין צו מחק והשאה לא יוכל לצא ליד זיף לכן אנו כותבין שפיר קיום מחקים אחר וקנינא מיניה ולמדין אנו (א) היטב משיטה אחרונה כיון שאנו כותבין שריר וקיים והא דכותבין וקנינא מיניה וכו' לא היא חזרת השטר אלא לפי שעדיין עדות הקיין הוא שכתבנו כתב ואמר לנו הו' עלי עדים וקנו ממנו ואחר כן וקנינא מיניה והוא הדין שיכול לכתוב באמצע השטר כשר הא פירוש דלא כר"ך חזרת השטר אנו כן דכתבין בגטין ודון (א) דהיו ליה מנאי ספר מירובין ונט פטורין לא היא משום חזרת השטר דלא כר"ך למכתב חזרה כיון דכתבין שריר וקיים ובגטין דת משה וישראל הו' במקום שריר וקיים וציעא היא בהמגרש (גיטין דף פה: וס) אי בעינן ודון או לא ולא איפשיט ולכן נראה שלעיקר גט אנו כותבין ודון ואין אנו כריכין חזרה משום טעם שפי' ויכולים לכתוב ודון בשיטה אחרונה דכדת משה וישראל הו' במקום שריר וקיים ויש תימה למה שינו הקדמונים לכתוב שריר וקיים וללמוד משיטה אחרונה ולקיים מחקים אחר וקנינא מיניה כיון שחכמי הגמרא לא היו כותבין שריר וקיים מדקאמר אין למדין משיטה אחרונה ומקיימים מחקים קודם שיטה אחרונה וי"ל שחששו שפעמים שיטעו העדים שאין בקיאים ורחיקו שני שטיין ואפילו לא יהא אדם חלוף לעשות שטר חדש בשני שטיין כי ידאג שיכחישוהו העדים שלא חתמו על שטר זה מעולם מכל מקום לא ידאג מלהוסיף שני שטיין וילמדו מן העליונה כי העדים לא יהיו זכורים שהרחיקו שני שטיין וכיון דכתב שריר וקיים למדין קצוב משיטה אחרונה הוה שאל ר"י לר"ם על קיום מחקים שאנו כותבין בשיטה אחרונה והשיב כמו שפירשתי שאנו סומכין על שריר וקיים וקשה על הא פירוש שמשים שריר וקיים וישראל שהורגלנו לכתוב לא כותבין חזרת השטר והלא גם הם היו כותבין דת משה וישראל דכדמוכח במס' ידים (פ"ד משנה ה) אמרו דאוקים קובלים אנו עליהם פרושים שאחם כותבין את המושל עם משה בגט ה"ג במשניות ולא גרסינן את המושל עם השם כמו שכתב במקמ' משניות כי מה ענין השם בגט דודאי כשנלחו צית חשמונאי היו כותבין בשנת כך וכך ליוחנן כהן גדול לאל עליון מקמי דלחצותא (א) (אזכרת מן [שטרייא] דלחצותא פ"ק דר"ה (דף יח:) אבל המושל לא היו כותבין כשהיו כותבין את השם אלא ודאי עם משה גרסינן אלמא כותבין דת משה וישראל בגטין וי"ל שמתחלה היו כותבין דת משה וישראל באמצע הגט ואחר כן תקנוהו לכתבו בסקו הגט במקום שריר וקיים ולכן אין כותבין חזרת השטר ולאחר פטירתו של ר"ת מלא ר"י צה"ג שהיה לר"ת בתקון הגט שפשה (א) כל דבר שלמדין הימנו אם מחק או תלה כר"ך לכתוב דעל המחק או דביני חטי קודם שיטה אחרונה לפני וקנינא מיניה אך בדברים שנהא עליהם שכתב פעמים ושלם בתוך השטר או אין עיקר הגט תלוי בו צוה הורגלו לקיים אחר שיטה אחרונה א"כ לפי דאין למדין משיטה אחרונה וקנינא מיניה הוה חזרת השטר ושריר וקיים דכתבין על חנם הוא הוצרך לזוהר בגטין שלא לכתוב ודון דיהי ליה מנאי ספר מירובין בשיטה אחרונה אלא מחזירין ואילן שהוא כפל לשון מאחר שאין למדין משיטה אחרונה אע"ג שאנו כותבין שריר וקיים בשטרות וכדת משה וישראל בגטין שאין לכתוב דבר שהוא מעיקר הגט בשיטה אחרונה ומציעא לן בהמגרש (גיטין דף פה:) אי בעינן ודון או לא ולא איפשיט וקשיא לר"י על הא פירוש שפירש ר"ת שאין למדין משיטה אחרונה וקיום מחקים שהורגלו לכתוב אחר וקנינא היינו בדברים שאין עיקר השטר תלוי בו א"כ יצא ליד זיף שימחקו בשטר דבר (א) ויכתוב עליהם דבר ששנו בשטר ויקיימו בסקו השטרה אחר וקנינא מיניה וכמו שאומר ר"ת שמתחלה דלמדין משיטה אחרונה וכן נראה לר"י מדנהגו לכתוב שריר וקיים בשטרות ובגטין דת משה וישראל מ"מ נהי שאנו למדין משיטה אחרונה הרחיק שני שטיין פסול דלמא גיז' ליה לעילא וכתב הוא בשני שטיין ועדיין הם בשיטה שלישית ור"י פירש שמה צעזור הטורה הורגלו לכתוב שריר וקיים לפעמים בחזרה גופה היה מחק והיה כר"ך לקיימו ולחזור פעם אחרת דנהי שאין למדין משיטה אחרונה זכות לצעזר השטר חוזרת מיהא למדין שכתבנוהו אין לחוש שמה זיף לכן היה כר"ך לקיים המחק על חזרה שלא יאמר הלוה או המוכר זכות היה לי שם ומחכמו: איבעיא

לענין רש"י
קנינו"ש [קנינו"ש].
פרוטות, מטבעות קטנות.